

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/245/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114219600
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2114219600.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členiek senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, C. R., právne zastúpenému: Michal Mrva - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Šrobárova 6, Trnava, o zaplatenie 1.523,39 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 10C/6/2015-103 zo dňa 13.02.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (I. výrok) a v časti náhrady trov konania (III. výrok) p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.003,05 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne počítaným zo sumy 1.403,05 Eur od 10.08.2011 do 15.06.2012, počítaným zo sumy 1.003,05 Eur od 16.06.2012 až do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 45,- Eur splatných vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca odo dňa právoplatnosti rozsudku až do úplného uhradenia pohľadávky s tým, že v prípade omeškania čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh. Výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol, výrokom III. rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 34,42%.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2, § 788 ods. 1, 2, § 791 ods. 1, § 544 ods. 1 a 2, § 39, § 39a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., s poukazom aj na procesné ust. § 232 ods. 3 a 4, § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval tým, že žalobca a žalovaný uzavreli úverovú zmluvu, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) ZoSÚ, na základe uzatvorenej úverovej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1.600,- Eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Nakoľko zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ riadne a jednoznačne uvedenú ročnú percentuálnu mieru nákladov, keď tento údaj je uvedený spôsobom „28,35%,“, avšak táto hodnota

nezohľadňuje platené poistné, a teda je zrejme nesprávna. Rovnako je tak nesprávna celková suma úveru uvedená vo výške 2.296,80 Eur (správne 2.363,40 Eur) ako aj celkové náklady spotrebiteľa uvedené v sume 696,80 Eur, pričom mali byť uvedené vo výške 763,40 Eur. Ďalej z obsahu predloženej zmluvy nie je na prvý pohľad zrejmé, ku ktorému dňu má žalovaný splátky platiť, uvedená skutočnosť plynie až zo zadnej strany zmluvy. Rovnako v zmluve chýba náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, a síce výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky „65,65 Eur“, ktoré určenie výšky splátky považuje súd pre priemerného spotrebiteľa za nezrozumiteľné a neurčité. Uvedené obsahové nedostatky zmluvy majú za následok, že úver je potrebné v zmysle § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie poistenia, nakoľko podľa obsahu predloženej úverovej zmluvy, nemožno tam uvedené splnomocnenie na uzavretie poistnej zmluvy považovať za riadne uzatvorenú poistnú zmluvu z dôvodu absencie zákonných náležitostí, a ako takú ju súd podľa § 39 Občianskeho zákonníka vyhodnotil ako neplatnú. Súd ďalej pri posúdení nároku žalobcu vychádzal z obsahu predložených dokladov (prehľadu splátok) ako aj tvrdení žalobcu a žalovaného, pričom mal súd nesporne preukázané, že žalovaný uhradil žalobcovi sumu vo výške 596,95 Eur. Z uvedeného dôvodu súd žalobe vyhovel len v časti nezaplateného skutočne poskytnutého nesplateného úveru, t.j. v sume 1.003,05 Eur, nakoľko žalovaný z poskytnutého úveru 1.600,- Eur zaplatil sumu 596,95 Eur, t.j. nárok žalobcu je vo výške 1.003,05 Eur. Žalobca tak má popri dlžnej istine i nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,5% (8% + 1,5%) ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu, t.j. odo dňa 10.08.2011. Súd vyhovel nároku žalobcu na úrok z omeškania vo výške 9,5% ročne počítaným zo sumy 1.403,05 Eur od 10.08.2011 do 15.06.2012, počítaným zo sumy 1.003,05 Eur od 16.06.2012 až do zaplatenia, pričom súd zohľadnil čiastkovú úhradu žalovaným po zosplatnení dlhu. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.003,05 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne počítaným zo sumy 1.403,05 Eur od 10.08.2011 do 15.06.2012, počítaným zo sumy 1.003,05 Eur od 16.06.2012 až do zaplatenia. Súd vyhodnotil doručenie upomienky, ktorou bol úver zosplatnený ako riadne, od ktorého priznal úroky z omeškania, nakoľko z obsahu predžalobnej upomienky jasne plynie, ktorej úverovej zmluvy (variabilný symbol) sa upomienka týka, pričom žalovaný si toho bol vedomý, nakoľko následne aj čiastočne v roku 2012 plnil žalobcovi v rozsahu 400,- Eur. Žalovaný nemusí súhlasiť s vyčíslenou sumou v upomienke, to však tento úkon nerobí neplatným. V rámci žaloby si žalobca uplatnil nárok aj na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa ustanovením Všeobecných obchodných podmienok v celkovej výške 224,56 Eur. Súd konštatuje, že žalobca nepreukázal dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad porušenia splatnosti záväzkov, pričom bod všeobecných obchodných podmienok nemožno považovať za individuálne dojednanú podmienku zmluvy. Nárok žalobcu na uplatnené zmluvné pokuty súd vyhodnotil ako neoprávnený, pretože takto uplatnená zmluvná pokuta, aj v časti ktorej by bola dohodnutá je neprijateľnou podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

4. Žalovaný v odpore namietal, že žalobca ho vyzval na splatenie úveru upomienkou zo dňa 23.07.2011, nakoľko v nej bola špecifikovaná suma 2.192,73 Eur, pričom pôžičku si žalovaný vzal vo výške 1.600,- Eur, a teda suma istiny je uvedená nesprávne. Ďalej žalovaný namietal nepreskúmateľnosť žalovaného nároku. Súd konštatuje, že žalobca doplnil na výzvu súdu presnú špecifikáciu žalobného nároku dňa 29.05.2015, kde špecifikoval spôsob výpočtu istiny na sumu 1.298,83 Eur ako splátky do splatnosti vrátane zosplatnenej sumy a nároku na zmluvnú pokutu, t.j. nárok sa skladá z istiny vo výške 1.298,83 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 10% z dlžných splátok a úroku z omeškania vo výške 18,25% ročne, t.j. suma celkom 224,56 Eur, celková žalovaná suma 1.523,39 Eur. Z pohľadu preskúmania žaloby súdom vzhľadom na vyhodnotenie zmluvy ako bezúročnej a bezpoplatkovej súd mal za to, že takto špecifikovaný nárok je dostatočný, nakoľko bol zo strany súdu preskúmateľný, pričom súd následne časť tohto nároku nepriznal a žalobu zamietol. Na pojednávaní dňa 12.05.2016 a dňa 13.02.2017 žalovaný namietal, že úrok dojednaný v zmluve je úžernický, nakoľko viac ako dvojnásobne prekračuje úrokovú mieru, ktorú v čase poskytovania úveru poskytovali banky. Žalovaný ďalej argumentoval, že zmluva je z uvedeného dôvodu neplatná ako celok a teda poskytnutím prostriedkov vzniklo na strane žalobcu bezdôvodné obohatenie, ktoré je vzhľadom na plynutie subjektívnej premlčacej doby premlčané. Ďalej žalovaný argumentoval tým, že sa nachádzal vo finančnej tiesni, nakoľko mal viac úverov súvisiacich s výkonom podnikateľskej činnosti a potreboval naliehavo riešiť svoju finančnú situáciu, nemal dostatok vzdelania, ani informácií, a preto nevenoval pozornosť informáciám o predmetnej zmluve, ani úrokovej sadzbe. Súd konštatuje, že zmluvu nevyhodnotil ako absolútne neplatnú, ale neplatnosť vyhodnotil len vo vzťahu k zmluvnej pokute a poisteniu. Vo zvyšku súd zmluvu na základe vyššie uvedených skutočností vyhodnotil ako platnú, avšak bezúročnú a bez poplatkov. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že keby

zákonodarca chcel zmluvy s absentujúcimi náležitosťami považovať za neplatné, prijal by takéto znenie zákona a nie ustanovenia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy pri chýbajúcich náležitostiach. Súd vyhodnotil dohodnuté úroky nie ako úžernické, nakoľko pri ich posudzovaní vychádzal nie z odplaty za úvery poskytované bankami, ale finančnými inštitúciami - nebankovými, ktoré sú verejne dostupné na internetových stránkach ministerstva financií, a pri ktorých reálne nedosahuje dvojnásobnú výšku odplaty (priemerná sadzba pri úrokoch od 1 do piatich rokov a úvere od 1.500,- do 6.500,- Eur bola hodnota RPMN 19,75). Súčasne súd konštatuje, že v súvislosti s prijatou právnou úpravou § 39a sa modifikoval aj zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý nespája prekročenie uvedenej sumy s neplatnosťou, ale opäť s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Súd súčasne konštatuje, že za úžernický úrok treba považovať excés z dohodnutých úrokov, kde súd vidí výšku na hranici 70% ročne. Súd konštatuje, že podľa názoru súdu, vzhľadom na nesporne tvrdené skutočnosti o žalovaného podnikateľských aktivitách, ktoré tento chcel riešiť pomocou reštrukturalizácie, má súd za to, že nemožno takéhoto žalovaného považovať za osobu neznalú a nespôsobilú, ktorej omyl, tieseň bola využitá. Súd vyslovuje ten záver, že žalovaný si vedome vzal úver, ktorý následne nesplácal, pričom na mieste je nielen obozretnosť veriteľa, ale aj dlžníka, ktorý by sám mal zvážiť svoje možnosti a schopnosti splácať úvery. Súd zamietol návrhy na doplnenie dokazovania zo strany žalovaného nakoľko má súd za to, že žalovaný aj vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie mal do súčasnosti možnosť sám predložiť všetky dôkazy a nie sa všeobecne odvolávať na ne v priebehu konania s cieľom oddialiť rozhodnutie vo veci samej. Súd súčasne konštatuje, že skutočnosť, že žalovaný sa nedostavil na druhé pojednávanie vo veci, tak urobil len s cieľom predĺžiť konanie vo veci samej. Súd takémuto konaniu v súlade s ČL.17 a ČL.5 zákona č. 160/2015 Z.z. nepriznal právnu ochranu, nakoľko by takéto viedlo len k zvyšovaniu trov konania, a samotné dokazovanie by nemohlo zmeniť stav veci ani právny názor súdu v prospech žalovaného, a teda v konečnom dôsledku by boli na jeho ujmu. Vzhľadom na uvedené, preto súd návrhy na doplnenie dokazovania zamietol a obranu žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú.

5. Súd konštatuje, že vzhľadom na žiadosť žalovaného o možnosť splnenia dlhu v splátkach, ktorú tento odôvodnil zlou ekonomickou situáciou v súlade s návrhom žalobcu rozhodol tak, že žalovanému umožnil plniť dlh v splátkach po 45,- Eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia, vždy do 20. dňa v mesiaci pod stratou výhody splátok pri omeškaní s plnením čo i len jednej splátky. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z rozhodnutia vo veci samej, teda zo skutočnosti, že žalobcovi bola priznaná suma 1.003,05 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne počítaným zo sumy 1.403,05 Eur od 10.08.2011 do 15.06.2012, počítaným zo sumy 1.003,05 Eur od 16.06.2012 až do zaplatenia. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa vyššie uvedených citovaných zákonných ustanovení tak, že nárok na ich náhradu má žalobca, a to v pomere akom bol úspešný v konaní. Žalobca bol úspešný v časti konania o zaplatenie sumy 1.003,05 Eur + vyčíslený úrok z omeškania vo výške 558,- Eur ku dňu vyhlásenia rozsudku, t.j. suma celkom 1.561,05 Eur s príslušenstvom a vo zvyšnej časti bol neúspešný - pôvodne sa domáhal zaplatenia sumy 1.523,39 Eur a vyčíslených úrokov ku dňu vyhlásenia rozhodnutia 799,31 Eur, t.j. suma celkom 2.322,70 Eur. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 67,21% ($1.561,05 \text{ Eur} : 2.322,70 \text{ Eur} \times 100$) a úspech žalovaného v rozsahu 32,79%. Čistý úspech žalobcu vypočítaný ako 67,21% (jeho hrubý úspech) - úspech žalovaného 32,79% = 34,42%. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 34,42%. Súd konštatuje, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

6. Proti tomuto rozsudku výlučne proti jeho vyhovujúcej časti vo výroku I. a časti náhrady trov konania vo výroku III. podal odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zastúpenia, pričom navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, žalobu zamietnuť v plnom rozsahu, a zaviazat' žalobcu na náhradu trov konania. Poukázal na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že s poukazom na § 39a OZ je potrebné považovať celú zmluvu za neplatnú, keď právny predchodca žalobcu zneužil jeho tieseň, ľahkomyselnosť a finančnú závislosť, poukazujúc na množstvo súdnych konaní vedených voči nemu, aj voči jeho manželke, ako aj na to, že jeho firma SHP Šimko, s.r.o. sa dostala do reštrukturalizácie a následne do konkurzu, v tomto smere išlo o skutočnosti súdu známe v zmysle § 186 ods. 1 CSP. Odvolateľ považoval konanie právneho predchodcu žalobcu za konanie v rozpore s dobrými mravmi a zneužívanie práva, keď vyzýval žalovaného na úhradu pohľadávky vo výške, na ktorú nemal nárok, súd napriek tomu považoval vyhlásenie splatnosti celého úveru za platný právny úkon, podľa odvolateľa ide o neplatný právny úkon podľa § 39 OZ. S ohľadom na neplatnosť tohto právneho úkonu je uplatnený nárok v celom rozsahu premlčaný. Zosplatenie celého úveru je neplatné, lebo predžalobná upomienka zo dňa 23.07.2011 je

neurčitá a teda podľa § 39 OZ neplatná. Súd nesprávne nevyhodnotil úroky ako úžernícke podľa § 39a OZ, pričom žalovaný poukazoval na rozhodnutia súdov, s ktorými sa súd nevysporiadal, jeho rozhodnutie je preto arbitrárne a nepreskúmateľné.

7. Žalobca odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalovaného sa písomne nevyjadril.

8. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.06.2016 účinný zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku I. a III. vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

10. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 1.523,39 Eur a úroku z omeškania vo výške 9,50% ročne zo sumy 1.523,39 Eur od 10.08.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania.

11. Odvolaním nebola napadnutá časť rozsudku prvej inštancie vo výroku II., ktorou súd vo zvyšku žalobu zamietol, v tejto časti nadobudol rozsudok okresného súdu právoplatnosť a nestal sa predmetom odvolacieho prieskumu.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.003,05 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne počítaným zo sumy 1.403,05 Eur od 10.08.2011 do 15.06.2012, počítaným zo sumy 1.003,05 Eur od 16.06.2012 až do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 45,- Eur splatných vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca odo dňa právoplatnosti rozsudku až do úplného uhradenia pohľadávky s tým, že v prípade omeškania čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh, a výrokom III. rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 34,42%.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 18.11.2010 uzatvorili právny predchodca žalobcu a žalovaný Úverovú zmluvu č. 6082023, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému pôžičku v celkovej výške 2.296,80 Eur, ktorú mal žalovaný splatiť v mesačných splátkach po 65,65 Eur, pričom do dňa podania žaloby uhradil 596,95 Eur. V zmluve bola uvedená priemerná hodnota RPMN 20,68% a ročná úroková sadzba 28,35%. Listom zo dňa 23.07.2011 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Žalobca špecifikoval žalobný nárok na sumu 1.523,39 Eur. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 29.05.2015 špecifikoval nárok, ktorý špecifikoval ako nárok na zaplatenie sumy poskytnutej pôžičky, úrokov, poistenia od ktorých odpočítal úhrady v celkovej výške 596,95 Eur. Nárok sa skladá z istiny vo výške 1.298,83 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 10% z dlžných splátok a úroku z omeškania vo výške 18,25% ročne, t.j. suma celkom 224,56 Eur.

14. Súd prvej inštancie uzavrel, že obsahové nedostatky predmetnej úverovej zmluvy majú za následok, že úver je potrebné v zmysle § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie žalobe vyhovel len v časti nezaplateného skutočne poskytnutého nesplateného úveru, t.j. v sume 1.003,05 Eur, nakoľko žalovaný z poskytnutého úveru 1.600,- Eur

zaplatil sumu 596,95 Eur, t.j. nárok žalobcu je vo výške 1.003,05 Eur. Žalobca tak má popri dlžnej istine i nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,5% (8% + 1,5%) ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu, t.j. odo dňa 10.08.2011.

15. Žalovaný v odvolaní namietal, že je potrebné považovať celú zmluvu za absolútne neplatnú v zmysle § 39a Obč. zákonníka.

16. Podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadu sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Uvedené ustanovenie nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, sa zahrňovali i údaje o tých subjektoch finančného trhu, ktoré poskytujú neprimerané, až úžernícke úroky. Pripustenie takejto možnosti nebolo vôľou zákonodarcu, a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty, riadiac sa zásadou dobrých mravov, upravenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

17. Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu nato, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné finančné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané, až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

18. V prejednávanej veci súd prvej inštancie posúdil poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov a žalovaného zaviazal len na zaplatenie poskytnutej istiny úveru so zákonnými úrokmi z omeškania, a teda žalobcovi nepriznal zmluvne dohodnutý úrok z poskytnutého úveru. Vzhľadom na to, že zákonodarca sankcionuje nedodržanie obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, nemožno z rovnakých dôvodov posudzovať absolútnu neplatnosť zmluvy v časti dohodnutých úrokov, resp. absolútnu neplatnosť celej zmluvy. Absolútnu neplatnosť celej zmluvy je potrebné posúdiť v zmysle § 3, § 39, resp. § 39a Obč. zákonníka.

19. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil dohodnuté úroky nie ako úžernícke, nakoľko pri ich posudzovaní je potrebné vychádzať nie z odplaty za úvery poskytované bankami, ale finančnými inštitúciami - nebankovými, ktoré sú verejne dostupné na internetových stránkach ministerstva financií, a pri ktorých reálne nedosahuje dvojnásobnú výšku odplaty (priemerná sadzba pri úrokoch od 1 do piatich rokov a úvere od 1.500,- do 6.500,- Eur bola hodnota RPMN 19,75). Aj podľa odvolacieho súdu za úžernický úrok treba považovať exces z dohodnutých úrokov, kde súd vidí výšku na hranici nad 50% ročne. Súd prvej inštancie správne prihliadol na to, že vzhľadom na nesporne tvrdené skutočnosti o žalovaného podnikateľských aktivitách, ktoré tento chcel riešiť pomocou reštrukturalizácie, nemožno takéhoto žalovaného považovať za osobu neznalú a nespôsobilú, ktorej omyl, tieseň bola využitá, resp. zneužitá. Žalovaný si vedome vzal úver, ktorý následne nesplácal, pričom na mieste je nielen obozretnosť veriteľa, ale aj dlžníka, ktorý by sám mal zvážiť svoje možnosti a schopnosti splácať úvery. Bolo pritom potrebné prihliadnuť tiež na výšku mesačnej splátky 65,65 Eur, ktorú ani s ohľadom na zlú finančnú situáciu žalovaného nemožno považovať za likvidačnú.

20. Odvolateľ tiež nedôvodne namietal, že zosplatenie celého úveru je neplatné, lebo predžalobná upomienka zo dňa 23.07.2011 je neurčitá a teda podľa § 39 OZ neplatná. Z predžalobnej upomienky je jednoznačne zrejmé, že sa týka predmetnej zmluvy č. 6082023, žalovaný ňou bol vyzvaný na okamžitú úhradu všetkých splátok jednorazovo v súlade s VOP, výška istiny bola uvedená 2.192,73 Eur. Pokiaľ by aj výška uvedenej istiny bola nesprávna, nemožno len z tohto dôvodu konštatovať neurčitosť a

neplatnosť tohto právneho úkonu. Súd prvej inštancie preto správne ustálil, že v danom prípade nastala mimoriadna splatnosť celého úveru dňom 10.08.2011, v súlade s VOP. Žaloba bola podaná na súde prvej inštancie dňa 22.07.2014, t.j. pred uplynutím všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby, preto žalovaným vznesená námietka premlčania nie je dôvodná.

21. Pokiaľ odvolateľ poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 zo dňa 28.09.2011, tento vychádzal z rozdielnych skutkových okolností, keď v tejto veci bol dohodnutý úver s RPMN vo výške 62,14%.

22. V konaní neboli preukázané žiadne dôvody absolútnej neplatnosti celej úverovej zmluvy, ako ani neplatnosť zosplatnenia úveru, preto súd prvej inštancie správne zaviazal žalovaného na vrátenie istiny poskytnutého úveru so zákonnými úrokmi z omeškania.

23. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom v napadnutej vyhovujúcej časti (I. výrok) žalovaného zaviazal na zaplatenie nevrátenej istiny úveru so zákonnými úrokmi z omeškania, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd, po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti (I. výrok), vrátane vecne správneho a odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého výroku o náhrade trov konanie (III. výrok), potvrdil.

24. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

25. V odvolacom konaní vo veci samej, keď vo vyhovujúcej časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, úspešnému žalobcovi vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalobca v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

27. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

28. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu. Uvedený názor je aj v súlade s rozhodovacou

praxou Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.02.2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

29. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).